

Fig. 1: Pomeran planter angrebet af *A. spiniferus* på både plante og frugt.
Kilde: Francesco Porcelli - <https://gd.eppo.int/>

Fig. 2: Tre *A. spiniferus* i voksenstadium der har lagt æg på undersiden af et mandarinblad.
Kilde: Francesco Porcelli - <https://gd.eppo.int/>

Fig. 3: Pupper mellem udviklingsstadiene på undersiden af et mandarinblad.
Kilde: Mladen Šimala - <https://gd.eppo.int/>

Hold øje med Mellus – *Aleurocanthus spiniferus*

November
2022

A. spiniferus hører til familien af mellus og er en alvorlig planteskadegører, der primært findes på citrusplanterarter. Et angreb af *A. spiniferus* kan medføre svækkede planter og i værste fald at planten dør. På den baggrund er den listet som karantæneskadegører i EU og må dermed ikke indføres, besiddes eller spredes. Skadegøeren stammer fra det sydøstlige Asien og kom til Europa i slutningen af 00'erne.

Skader og symptomer på angreb

Når en plante bliver angrebet af mellus, vil man ofte kunne se enten æg eller nymfer sidde i kolonier på undersiden af bladene på værtsplanten. Når nymferne forpupes mellem udviklingsstadier, ses de som små tornede sorte forhøjninger på bladets underside (Fig. 3, 7, 8).

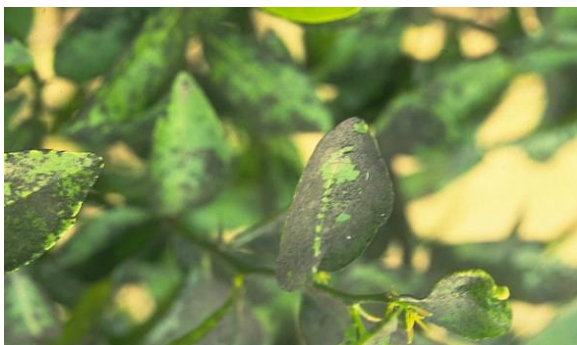

Fig. 4: Sodem skimmel på citrusblade.
Kilde: M.A. van den Berg - <https://gd.eppo.int/>

Både nymfer og voksne individer lever af plantesaft fra planterne og udskiller et sukkerholdigt klisteret ekskrement der kaldes honningdug. Honningduggen tiltrækker både myrer og angribes af sodskimmel, da de begge ernærer sig af den sukkerholdige masse. Sodskimmel er en sortfarvet skimmelsvamp, og et stort dække forhindrer lys og luft til planten og dermed også produktionen af fotosyntese.

Hvilke planter angribes af *A. spiniferus*?

A. spiniferus angriber primært planter af *Citrus*-slægten, men også en lang række af andre plantearter, så som vin, pære, guava, kaki og roser. Man oplever dog de største skader ved angreb i de forskellige citrusarter.

Hvor findes *A. spiniferus*?

Mellusen er oprindeligt fra det sydøstlige Asien, hvorfra den har spredt sig til områder i det Indiske Ocean, registreret på det Nord – eller Sydamerikanske kontinent. I 2008 kom *A. spiniferus* til Europa, men har været begrænset til det sydøstlige Europa. Mellusen er de seneste år blevet introduceret i flere lande i Europa.

Fig. 5: Sodet skimmel der har angrebet både blade og frugt af en citrus frugt.
Kilde: M.A. van den Berg - <https://gd.eppo.int/>

A. spiniferus' biologi

Skadegørem øpholder sig for det meste på de nederste dele af værtsplanten og på undersiden af bladene for at skjærme sig mod direkte sol. De voksne hunmellus lægger og fasthæfter sine æg på undersiden af blade, hvor nymferne også lever videre under de følgende udviklingsstadier. En hun lægger et sted mellem 35 og 100 æg, og både æg og nymfer ses derfor ofte siddende i kolonier af op til 100 individer.

Under tropiske forhold vil man kunne finde alle udviklingsstadier af mellusens på planterne hele året rundt. Under optimale forhold vil *A. spiniferus*' fulde livscyklus tage et sted mellem 2 og 4 måneder.

Fig. 6: Voksen hun af arten *A. spiniferus* på 1,4 mm i længden.
Kilde: M.A. van den Berg - <https://gd.eppo.int/>

A. spiniferus har seks udviklingsstadier, som alle foregår på bladene af værtsplanten: først et stadie som æg, efterfulgt af fire stadier som nymfe og til sidst voksenstadiet. I det første nymfestadie har nymfen ben og er mobil. I de efterfølgende tre nymfestadier har den smidt benene og sidder fast på bladet med dens munddele. Under nymfestadierne udvikler den sig gradvist til det sjette og sidste stadie, nemlig som voksen mellus der igen har ben og tillige har dannet vinger.

Hvordan spredes *A. spiniferus*?

Den voksne mellus' evne til at flyve gør det nemt for den at opsøge og lægge æg på en ny plante i nærheden. Spredningen over længere distancer sker for det meste ved at plantemateriale angrebet af mellusen flyttes mellem lande ved international handel.

Hvorfor er skadegøreren så alvorlig?

Mellusens skadevirkninger kan være omfattende, særligt i Middelhavsområdet og den ønskes holdt ude af EU og er derfor reguleret som EU karantæneskadegører. Forekomster i EU søges udryddet. Den er hovedsagelig en risiko for de varme lande, hvor citrusplanter og roser bliver dyrket kommercielt. Den kan potentielt også blive en alvorlig skadegører i væksthushavterier i mere tempererede egne.

Hvad gør Landbrugsstyrelsen?

Bliver *A. spiniferus* fundet i Danmark, iværksætter Landbrugsstyrelsen omgående tiltag, der skal forhindre etablering og spredning af skadegøreren.

Hvem skal kontaktes?

Ved fund eller mistanke om forekomst af *A. spiniferus*, skal du kontakte Landbrugsstyrelsen. Du kan anmelde et evt. fund på www.lbst.dk under "Anmeld fund af skadegørere", eller kontakt:

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen
Planter & Biosikkerhed
Nyropsgade 30, 1780 København V
Tlf. 33 95 80 00 | planter&biosikkerhed@lbst.dk

Fig. 7: Mange pupper på undersiden af et citrus blad.
Kilde: Francesco Porcelli - <https://gd.eppo.int/>

Fig. 8: Koloni af mange pupper på undersiden af en klatrehvidvin.
Kilde: Maja Pintar - <https://gd.eppo.int/>